

ਸਿਵਲ ਹਵਾਲਾ

ਫਾਲਸਾ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ.ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀ. ਗੁਹਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ - ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ, -
ਜਵਾਬਦੇਹ

1954 ਦਾ ਸਿਵਲ ਹਵਾਲਾ 3.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)—ਸੈਕਸ਼ਨ 7—ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। 38,937 ਨਵਿਆਉਣ ਵਾਲੇ 1957 ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ—ਕੀ ਰਸੀਦ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ—ਪੁਆਇੰਟ—6 ਫਰਵਰੀ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਕੀ ਧਾਰਾ 66 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਮਦਨ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਈ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭੁਗਤਾਨ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਣ। ਇੱਕ ਕਮਿਊਟ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਕਮਿਊਟ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਐਕਚੁਰੀਅਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ - ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 66(3) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਦਿੱਲੀ, ਅਜਮੇਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ, ਦਿੱਲੀ, ਬਨਾਮ ਐਸ. ਬੀ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (1), ਮੈਸ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2),

ਵੈਨ ਡੇਨ ਬਾਗਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਲਾਰਕ (3)), ਗਲਾਸਨ ਬਨਾਮ ਰੰਗੀਅਰ (4), ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਡਰਗਾਸਟ ਬਨਾਮ ਕੈਮਰਸਨ (5), 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ; ਮੁੜ ਪੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ ਵਿੱਚ (6), ਅਤੇ ਗੋਦਰੇਜ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਬੰਬੇ ਸਿਟੀ (7) ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ।

- (1) 1955 PLR 415
- (2) 1956 PLR 356 (FB)।
- (3) 19 ਟੈਕਸ ਕੇਸ 390
- (4) 26 ਟੈਕਸ ਕੇਸ 861
- (5) 23 ਟੈਕਸ ਕੇਸ 122.
- (6) 1945 ਆਈਟੀਆਰ 436
- (7) 1954 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 108

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, ' ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ (ਸੇਧ) ਐਕਟ 1939 (1939 ਦਾ ਐਕਟ VII) ਦੀ ਧਾਰਾ 92 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ, 1922 ਦੇ XI ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੰਬੇ।

ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਬਜਾਜ ਅਤੇ ਜੇ.ਐਲ.ਭਾਟੀਆ , ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ। •

ਏਐਨ ਕਿਰਪਾਲ ਅਤੇ ਡੀਕੇ ਕਪੂਰ , ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਆਰਡਰ.

ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ , ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ , ਜੇ.- ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਜੇ. ਸੰਦਰਭ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਐਕਟ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਸਰਸ ਬੀ. ਗੁਰਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ), ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਬੰਬੇ ਮਿਉਚੁਅਲ ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਏਜੰਟ ਸਨ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਵਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। . ਆਖਰੀ ਸਮਝੌਤਾ 1949 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ 1 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਤੋਂ 31 ਦਸੰਬਰ, 1951 ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ • ਬੀਮੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ "ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ" ਵਜੋਂ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ 31 ਅਗਸਤ, 1950 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਕੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ

ਪੰਦਰਵਾਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਵ, 14 ਸਤੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਏਜੰਟ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ 'ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ' ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ। ਸਾਲ 1950 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਬੀਮਾ ਐਕਟ । 1949 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਨ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰੁਪਏ ' ਤੇ 38,937 ਹੈ। ਇਹ ਰਕਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1951-52 ਦੌਰਾਨ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਕਮਿਊਟਡ ਰੀਨਿਊਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੇ-ਐਮ/ਐਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਾਕਾਫੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸੀ। ਬੀ ਗੁਹਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗ. ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਫਿਰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ । ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ 13,628 ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1952-53 ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਉਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਨਵਿਆਉਣ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ^a ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਿਹਾ ਨਾਰਾਇਣ , ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਏਪੀ - ਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ।

ਕੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ . ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਾ ਅਵਧੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ 38,937 ਰੀਨਿਊਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਬਦਲੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਕੀ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਸੀਦ ਸੀ?

ਸਵਾਲ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ । 38,937 ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਜਾਂ ਪੂੰਜੀ ਰਸੀਦ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, - ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। . ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਪੂੰਜੀ ਰਸੀਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਰਸੀਦ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ।

M/s ਬੀ ਗੁਹਾ ਮੈਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ । 1949 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਆਮਦਨ ਕਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ । ਨਰਾਇਣ ਇਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ । ਫਿਰ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ

ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। 1949 ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਕਾਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਏਜੰਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 66(1) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 66(3) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ (*ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਅਜਮੇਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਭਾਰਤ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਬੀ* ਰਣਜੀਤ ਬਿੰਗ* (1), ਅਤੇ *ਮੈਸ਼ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ* (2))। ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1949 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਨੂੰ ਲੁਭਾਉਣ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ

(1) 1956 PLR 356 (FB)।

ਨਵੀਨੀਕਰਣ ਦੇ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ -M/s. ਬੀ ਗੁਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। 1949 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ . ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ , ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਦਿੱਲੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਆਉਣ-ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਨਵਿਆਉਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅੱਧਾ. ਜੇ.'

ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ , ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀ ਡੀ ਖੇਸਲਾ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ , ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ। ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਖੇਸਲਾ ਨੇ 22 ਜੂਨ, 1936 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲੇਗੀ। 1,500 ਪ੍ਰਤੀ ਮੇਨਸੇਮ ਪਲੱਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ 'ਤੇ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰੀਨਿਊ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਅਰਥ ਪਾਲਿਸੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਮ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਕੁੱਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ 20,000 ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਸਮਝੌਤਾ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੀ। ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ 'ਤੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1938 ਤੋਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖੇਸਲਾ ਨੂੰ 30 ਸਤੰਬਰ, 1938 ਤੱਕ ਦੇ ਪੂਰੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਵੀ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ 1,10,000 ਚਾਰ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਖੇਸਲਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1,10,000 ਸਿਰਫ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਸੀ

(1) 1945 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 436.

M/s ਬੀ ਗੁਹਾ ਇਨਕਮ ਦਿ ਕਮਿਸ - ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਐਕਸ.

ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਪਲੈਨੇਸ਼ਨ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ

, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਖੇਸਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।) . ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਅਸੈਸ- ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਵੇਖੋ ਲਈ ਨਵਿਆਉਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ

ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਅਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ 1949 ਦੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਰਾਇਣ , ਆਰ ,

j ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ।

ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਗੋਦਰੇਜ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਬੇ ਸਿਟੀ (2) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਹ ਕੇਸ ਵੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗੋਦਰੇਜ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 1933 ਵਿੱਚ ਗੋਦਰੇਜ ਸੋਪਸ, ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਰੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1946 ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ। 7,50,000 _ _ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਏਜੰਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1946 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਏਜੰਟ ਗੋਦਰੇਜ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਰੁਪਏ ਸੀ। 7,50,000 ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਾਸ਼ੀ 7,50,000 ਇੱਕ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪੂੰਜੀ ਰਸੀਦ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ , . ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ

ਦੇ ਤਰਕ 'ਤੇ ਭਾਵੇਂ' ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਨ-ਸਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਨਵਿਆਉਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1949 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਲ M/s. ਬੀ ਗੁਹਾ ਨੂੰ ਨਵਿਆਉਣ-ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ- ਇਸ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਇਗੀ 38,937 31 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਬਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਾਸ ^{ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੀ} ਉਪ ਧਾਰਾ (i) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ 1955 j ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਸੇਧ, ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਰਪਾ ਰਾਮ ਬਜਾਜ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1949 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਪਦੰਡ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ ਵਜੋਂ ਚਾਰਜਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1949 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। 31 ਅਗਸਤ, 1950 ਨੂੰ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨ

ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸੀ।

M/s ਬੀ ਗੁਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ Co.The ਨਵਿਆਉਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਮਦਨ ਸੀ। ਇਨਕਮ -ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ

ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਮੇਂ- ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ, ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਇੱਕ ਭੁਗਤਾਨ. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ! ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸਿਰਫ਼ ਏ ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

ਬਿਸ਼ਨ^ਨਾਰਾਇਣ , ਕਈ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ' ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਭੁਗਤਾਨ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਅਨਿਯਮਿਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਣ। ਇੱਕ ਕਮਿਊਟ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੁਰੰਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਕਮਿਊਟਿਡ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਐਚੁਰੀਅਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੈਨ ਡੇਨ ਬਾਗਸ , ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਲਾਰਕ (1) ਵਿੱਚ , ਲਾਰਡ ਮੈਕਮਿਲਨ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ:-

“ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ, ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ”।

ਗਲਾਸਨ ਬਨਾਮ ਰੂਗੀਅਰ (2) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਮੈਕਨਾਘਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ "ਆਮਦਨੀ"

ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਮਦਨੀ ਲਈ ਚਾਰਜਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- ਟੈਕਸ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਾਰਡ ਰੋਮਰ ਨੇ ਪ੍ਰੈਂਡਰਗਾਸਟ ਬਨਾਮ ਕੈਮਰਸਨ (3) ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਪਦਾਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਭੁਗਤਾਨ ਸੀ,

- (1) 19 ਟੈਕਸ ਕੇਸ 390
- (2) 26 ਟੈਕਸ ਕੇਸ 86.
- (3) 23 ਟੈਕਸ ਕੇਸ 122.

ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਮਿਹਨਤਾਨਾ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, M/s. ਬੀ ਗੁਹਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਚ ਉਹ ਕੇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Bishan Narain,
J.

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ "ਆਮਦਨ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਰਸੀਦ ਵਜੋਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੈਂ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 66 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ¹ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 250

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

Falshaw, J.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਰਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੀਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ
ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾ ਦੀ ਆਖਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ
ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਗਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ
ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ
ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Translated by Jaswinder Singh